

store og smaa Lande har jeg ikke udtrykt Forholdet saaledes, at store Lande behøvede mere Guld end smaa Lande paa Grund af Forskellen i deres Størrelse, men jeg har paapeget, at Lande som England og Tyskland har mere Grund til at sørge for stor Guldbeholdning end et Land som Danmark, fordi et Land som Danmark under de Forhold, der er Tale om, vil have andre Betalingsmidler end Guld, hvilket kan knibe stærkt for Lande som England og Tyskland, da de i yderste Udstrækning vil have Brug for de Fødemidler, som de producerer. Flæsk er under de foreliggende Forhold yderst fint Guld; der kan ikke være mindste Tvivl om, at i dette Øjeblik er Flæsk, Æg og Smør akkurat lige saa gode Betalingsmidler som Guld. Det, mener jeg, i høj Grad kommer et Land som Danmark til gode under Omstændigheder som de foreliggende. Dette nødvendiggør en mindre Guldbeholdning i alle Lande, hvis Produktion har en lignende Beskaffenhed som Danmarks. Jeg fastholder derfor stadig, at et saadant Forhold udvikler sig ikke paa Grundlag af, hvad Nationaløkonomerne finder er rigtigst eller udregner, men det er netop Erfaringen, der viser, at Lande, hvis Produktion har den Beskaffenhed som Danmarks, behøver mindre Guld, fordi deres Produktion er Guld. Skulde det Tilfælde indtræffe, at deres Produktion ikke er Guld, fordi den ikke kan udføres, maa man gøre Regning paa, at der heller ikke kan indføres noget, og saa vil der overhovedet ikke være Brug for Udveksling af Betalingsmidler. Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) vilde mene, at den ringe Guldbeholdning, vi har her i Landet, kommer af, at vor Betalingsbalance er ugunstig. Det er ikke noget, vi selv vilkaarligt bestemmer, siger det ærede Medlem, om vi vil have Produktionsmidler til Landet eller Guld; det, at vi har saa lidt Guld, kommer af, at vor Betalingsbalance er saa ugunstig. Jeg tror, at det er meget rigtigere at sige følgende: Den Omstændighed, at vi tager Produktionsmidler hjem i Stedet for Guld, er Aarsagen til, at vor Betalingsbalance er saa ugunstig, som den er. Landet bestemmer selvfølgelig selv, i hvilket Omfang det vil bytte sine Varer med andre Varer eller med Guld.

Til det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Schovelin) vil jeg med Hensyn til Deutsche Reichsbank sige, at det er ganske rigtig, at der i 1907 fandt en Forskydning Sted i dens Ledelse og ogsaa i dens Holdning overfor Markedet, men der

fandt ikke et Systemskifte Sted i den Forstand, at Deutsche Reichsbank i dette Øjeblik betragter Landets Økonomi som sig ivedkommende. Det, der er sket, er, at Deutsche Reichsbank for den Tid havde bemægtiget sig Landets Pengevæsen og derefter i 1907 var i Stand til at sige til Erhvervene: Nu er der Fare paa Færde for vor økonomiske Selvstændighed, nu forlanger vi af eder, at I udsætter Udvildelsen af eders Virksomheder og delvis indskrænker dem, for at Landets Pengevæsen kan komme i Orden. Deutsche Reichsbank har ikke henvist tyske Banker og Forretningsfolk til Kredit i Udlandet; Forholdet i Tyskland har tværtimod siden 1907 udviklet sig saaledes, at Tysklands Gæld til Udlandet er blevet begrænset og for en meget stor Del betalt. Jeg ser ikke nogen Fare i, at vi tilstræber et lignende Forhold her i Landet, saa at det bliver Nationalbanken, der tager Ledelsen af det økonomiske Liv i den Form, at den betjener vore Banker og vore Forretningsfolk i det Omfang, som den finder det rimeligt; om den gør det direkte eller indirekte gennem de andre Banker, synes jeg i denne Forbindelse kommer ud paa eet. Hovedsagen er, at Nationalbanken bestræber sig for at imødekomme Landets Behov i Retning af Virkemidler, saaledes at Banker og private ikke skal være stærkt fristede til at søge til Udlandet for at forskaaffe sig den fornødne Kredit.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Schovelin: Jeg vil overfor den højtærede Handelsminister gøre den Bemærkning, at jeg nu bedre end før forstod, hvad han mente med sin Udtalelse om, at Danmark skulde behøve en forholdsvis lille Guldbeholdning. Han mener altsaa dermed, at de Eksportvarer, vi har, Fødevarer o. s. v., er af en saadan Art, at de, om jeg saa maa sige, er lige saa gode som Guld, selv under saa vanskelige Forhold som de nuværende. Ja, det kan der være noget i. Men selv om man indrømmer dette, kommer Spørgsmaalet om Guldbeholdning frem paa anden Maade, thi hvad enten vore Eksportvarer i nok saa høj Grad er Guld eller ikke, har vi dog ikke nok af dem. Naar vi vedbliver med den uhyre store Indførsel, bliver der stadig en Saldo at udligne, og denne Saldo maa udlignes med Guld, hvad enten man har den ene eller den anden Slags Vare,